

РЕШЕНИЕ
жюри районного (городского) тура
республиканской олимпиады школьников
2023-2024 учебного года

На районном (городском) этапе олимпиады приняли участие 10 учащихся 9 класса.

Учитывая результаты качество выполненных работ, жюри предлагает по предмету Кыргызстан тарихи присудить I, II, III места следующим учащимся:

п/п	Ф.И. участника олимпиады	Город/район/	Класс	Школа	Всего баллов	Место
1	Байарманулы Ибрахим	Акматай	9	"Нбай мектеби"	48	I
2	Абдасиба Алуа	Акматай	9	"Ж. Байсейитович"	41	II
3	Сакакулин Исман	Акматай	9	"Д. Бөкөйхан мектеби"	45	II
4	Мухамматов Асанай	Акматай	9	"Ш. Акушум мектеби"	36	III
5	Шолеутайым Ермазов	Акматай	9	"И. Турсунбаев мектеби"	36	III
6	Сакакулин Әзімет	Акматай	9	"М. Ныбай мектеби"	34	III

Направить на областной этап олимпиады следующих учащихся:

п/п	Ф.И. участника олимпиады	Город/район/	Класс	Школа	Всего баллов	Место
1	Байарманулы Ибрахим	Акматай	9		48	1

Дата проведения 20.12.23

Жюри Махмурова А.А.

Жюри Умаров. С.С.

Жюри Рахматбекова М.М.

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына
арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі

Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12)
классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: h12 9-08

(бақылаушы толтырады)

(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): Қазақстан тарихы

Облыс/қала (область/город): Қарағанды облысы

Аудан (район): Ақтоғай ауданы

Тегі (Фамилия): Совет

Аты (Имя): Бекжарас

Оқыту тілі (Язык обучения): Қазақ тілі

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №1

Түсінік: сағ-скиф Алтын: Сағ қалыңдығы аз стилі.

Сағ-скиф тайпалары. VI ғасырларда Балқаш Сағтар тұрағы мұрағаттары көп деңгейде болады. Сағ скиф тайпалары тұрағы археологиялық және жер бағарларында сағ-скиф тайпаларының орналасқан аумағы және алғашқы қорғандарының орналасқан аумағы, сонымен қатар алғашқы мұрағаттары мен ескерткіші туралы мәліметтер, және сол ғасырдағы ау стилінің дамуы және қалыптасу кезеңдері (және) туралы мәліметтер. Ау стилі сол стилінде тұрғанда ау стилі терісінен киімдер жасалған. Ал ау стилінің киімі әртүрлі мағыналы терісінен ау стилі терісінен жасалған киім. Сонымен қатар сағ тайпа кезіндегі адамдардың үстіндегі киімдерімен қоса алғашқы ғасырларда қару жасауларында болады. Ал қару жасау үшін алғашқы балта тәрізінде, найза сияқты қарулар жасалды және аяқтардағы жасады. Сол киімді, ұрпағы ау стилі жасағанды білгенде ойыншыға бір сұрақ тұрады. Ал: Сағ тайпаларындағы адамдар сол адамдарды қалай алады (ұстады)? - деген сұрақ тұрады. Бұған жауап: Сағ тайпаларындағы адамдар бұл адамдарды бір топ болып қалғандықтан тастап жасаған қаруларды алып алады. Мысалы алғашқы қорғанды алып немесе оны алып үлкен қорға қорайтын құрылым алып еді. Осылай ау стилі қалыптасып даму берді. Қорғасында тастап «Алтын адам»: Қорғасында Орман Борда: Алтын адам тастады. Қорғасында өзі жасаған «Алтын адам» тастады болатын. Оны бойы 1.65-1.68 см арасында жасап 16-17 жас қалыңда болған болатын. Ал «Алтын адам» тастап алыпмен қалыптасып бойының, алтын стилі менен болатын. Осы Алтын адам тұрағы ескерткіштер музейде қалыптасып болатын. Немесе бұл «Алтын адам» тұрағы, мәліметтер, деректер өте көп деңгейде болады.

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына
арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі

Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12)
классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: his-9-02
(бақылаушы толтырады)
(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): Тарих

Облыс/қала (область/город): Жаратқанда / Сара - мекені

Аудан (район): Ақмола

Тегі (Фамилия): Төсі

Аты (Имя): Ісрафил

Оқыту тілі (Язык обучения): Жаза

his-3-02

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №1

1 - мақсат ма

Масса көпшілігі мал өсіруші тай малдар Б.з.Б VII-
 IV жасарларда солтүстік Аралдау Бойы мен жерінде
 тең Тарих қонысында Бұл тайпадар аудтар мен
 аймақтарда Бөлек қарастырылған Терісінде жазықша, «
 масса көпшілігі еліміз мен өмір сүру жағдайы өмірлер
 не ұрғас. Олар ат үстінде және оқуға да
 соқса бейбіт. Найза, бәйбіше баруынан және өскер
 Баста ұстаған. Барлық Бұйымдар аттан мен
 Бейбітшілік, ер-тұрғындары атпен және әйелдері.
 Сонымен қатар олар аттарды сауатты да малмен
 жасайтын: Ауыздау, күрлен, өмірдіріс атпен және жермен.
 Төсір мен күнісі пайдаланбайды, себебі Бұл мал
 дар оларды елізде кездеседі. Бейбіт атпен мен
 мыс өте сол. Олар еліне өспейді, мал өсіме
 Балақты ағу етпен, сонымен бірге сүт імшен

3 - мақсат

Сауатты ау еліне Аралда Азия мен Иранға
 қорық жасайтын кезінде қабандық. Бұл өмір Б.з.Б
 7-8 жасарда қалыптасады. Ау

4 - мақсат

Б.з.Б 7 жасардан бастап қоныс аймақтар
 өзіңде аударда бейбітшілік - аудар сталы пайда
 болды. Олар кезінде мақорабда - аудар және аудар
 жанындағы аудар бейбітшілік. Ау еліне өмір дәстүрмен
 3 сауатты оқуға Азия мен Иранға жасайтын қорық
 ролда маңызды. Олар қарлардан сауатты және өмір
 дейтін арастан бейбітшілік тарады.

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ОҚУ-АҒАРУ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТА
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ ҚБСҚОР

h's-8-02

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница № 2

9

Ауқымды өкілдері менің ағашың әр түрлі жас
 ұрпақтан келгендерге тұрағы емесі ақпаратқа қатысты
 мүдделерімен байланысты екендігі аудармада. Әрбір рудай
 өзінің шотқа менің әр түрлі аудармен байланысты
 сан және оларға өздерінің баспағы құрға
 деп санаған.
 5- топқа

285

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына
арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі
Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12)
классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: his-9-03
(бақылаушы толтырады)
(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): Қырғызстан тарихы

Облыс/қала (область/город): Қырғызстан

Аудан (район): Антоний

Тегі (Фамилия): Қондурбеши

Аты (Имя): Дами

Оқыту тілі (Язык обучения): Қырғызша

MS-8-03

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница № 1.

1. Сау-ақидо тайпалары туралы археологиялық және жазба деректерінің мәліметтері: Сау-ақидо тайпалары — саулардың саит-дәстүрі мен мәдениетінің ұстану мен тарихын сақтау тайпасы. Олардың жазба деректерінің мәліметтері байқана; Көптемі мемариялымын - 30. Қазақстан аумағында 8.3.0. VIII-III ғасырда өмір сүретін алтын мәдениеттік құрамын: саулар Қазақстан аумағында өз ежелгі сау қырандары: 8.3.9. VIII ғ. Сауларда аса маңызы құрамын, оларда жемірі өз әді, өз шыншыл және дәл елтелері өз "Трестер". Саулар туралы маңызы өз алтын деректер: керек жазбалары. Көптемі басқа кіреп тайпа: сандар.
2. Сау тайпасы мен қырандардың арнайы аумағы: Археология Архивімен Қазақстан мерімі мен өтті.
3. Саулардың мәдениеті мен саит-дәстүрі туралы мәліметтер: Олар терісін тас арнайымен күз өтіс кісі, "Саит" өтті әйелдерінің мәлімі ұрғы әрі кең белдемне байла, өз "Сау" мәлімірі кең ұрғы белдем төмен түсетін кең мәлімі кіле. Осы мәлімімен саит-дәстүрін мәдениетін ұрталған. Кілеп тау өтері.
4. Ау өтісінің дәлімі және ұрталасы кезіндегі: Чисо дәлімі туралы дәрісін мәлімінің маңызы "Мәдениеті" мәліміне мәлімімен Андрейдың тар дәрісін саит мен сау дәлімімен Дәлімі тайпа маңында мәлі мәлімінің дәрісін өз "отыр мабылғы". Белдемнен мәлі - кең құрбалығы мәлімі және кісі маңында арнайы бұйымдар мәлімінің өтті мәлімімен құралған дәрісін. Бұл мәлімі алтын мен ұрғы түсетінді басқа белдем білдеді өз сауларда күр мен өтті мабылғымен. Мәлімі дәрісін бұл өтті "Төменде - дәлімі өтісі" мәліміде.
5. Қазақстан аумағында мабылғын «Алтын өндіріс». Ау өтісі мәлімітері мәлімімен мәліміде

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ОҚУ АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫ
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КЕШӨРІНЕ

his-9-03

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница № 2

8

қолданылды: Ақпараттардың алуындағы екі бағытты
керінен алып 17-18 нче шешіледі оны осылайша. "Ақпан"
ақпаның "Бас шешімі" беретін түсінігі ақ "қарлы" түрде.
Ақпандық ең басты құрамы ақ "Құн үлгісі", басты ескерме
ді, ақпан күн бейнесі құрды басты көрінісін

335

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына
арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі
Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12)
классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: kis-9-04
(бақылаушы толтырады)
(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): Қазақстан тарихы

Облыс/қала (область/город): Қарағанды облысы

Аудан (район): Ауртқай

Тегі (Фамилия): Қайыржанұлы

Аты (Имя): Убрахым

Оқыту тілі (Язык обучения): Қазақ тілі

10
 5
 Бүгінгі еліміздің тарихында темір дәуірі б.з.б. 8 ғасырдан б.з.-дың 6 ғасырына дейінгі аралықта қалыптасты. Темір дәуірінде рулық қауымдар құрылып одан өрі жетіле түсті. Адам арасында өсуі, сартқа таудан ұрпақ ру-тайпалардың өзара көбірек араласуына себеп болды. Тулар үлкен тайпаларға бірікті, ал тайпалардың өзара қасуынан тайпаларға одақтар құрылды. Осындай тайпалық одақтарға сауықтардың, ежелгі үйсіндер мен қаңлы, зун сарматтардың тайпалық одақтары кіреді. Темір дәуірінде алғашқы қауымдар құрылып, өзара ру-тайпалардың ішкі-сартқа қарсы қатынастары қазақстан жеріне алғашқы мемлекеттердің пайда болуына жолды. Ондай мемлекеттердің негізін қалаған сау, зун, үйсін, қаңлы, сармат тайпалық одақтары болды. Зерттеушілерге сауықтар туралы мәліметтер беретін ежелгі мәтіндердің екі тобы белгілі. Олар: парсы патшаларының мөстала және таубалары және грек тілі авторларының шығармалары. Парсы патшалары Дарий мен Ксеркестің бұйрықтары мен қазыған мәтіндерде қазақстандағы тайпалардың ата-атамдары Грек және латын тіліндегі деректердің арасында Геродот пен Страбонда айтыла бастады. Сауықтар-б.з.б. I ғасырдағы Орта Азия мен Қазақстан тіні менен еткен ежелгі тайпа. Б.з.б. VIII-III ғасырларда Сырдарияның орта саясы мен Жетісу жерінде шамамен мәдени дақсылық келетін пұржауға сауық мәдениеті қалыптасты. Орталық Қазақстанда исседандар, Алтай мен Оңтүстік Батыс Сібір қазыған орманшылар мен халықаралық тайпалары тұрған. Сауықтардың орналасуы қазыған басқа, Сау тайпаларының ең көне елділіктері Түбіскен мен Ұйғарау қоралдары Олар Араб тектінің шығуына қатынасты арналар. Ғауықтардан 300 шауыраш жердегі Шірік-Робот қазыған қазық мәдениетіне қатынасты. Бесшатар қорыма Іле өзенінің оң жақ жағалауындағы Жемалықтар маңында орналасқан. Алматының күншығыс жағында Іле Алатауының баурайындағы қазықта 40-тан астам аба бар. Соның ішіндегі «Есік обасы» ер екіне атауға болады.

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына
арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі

Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12)
классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: his-9-05
(бақылаушы толтырады)
(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): Қазақстан тарихы, 9-сынып

Облыс/қала (область/город): Қарағанды

Аудан (район): Иргатай

Тегі (Фамилия): Нұрмұлы

Аты (Имя): Жанәлі

Оқыту тілі (Язык обучения): Қазақ тілі

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница № 1

1. Сағ-сир тайпалары туралы әресолошаны және тауға деректердің мәліметтері: Сағ-сир тайпалары (Баян) өңіреден келе жатқандықтай тайпалардың бірі болатын. Ертеде тайпалар бір-біріне) аяқ аулағанда және т.б. деректерді айту үшін тауда қанша тауған болатын.

2. Сағ тайпасының орналасқан аумағы: Ешкелі өңірінде жазылуында орналасқан.

Қорғандардың орналасқан аумағы: Нил өңірінде жазылуында орналасқан.

3. Сағтардың мәдениеті: Сағтардың мәдениеті аяқ аулау, балық аулау, және тағы да басқа түрлерімен айналысқан.

Сир-дәстүрі:

4. Аяқ стилинің даму және қалыптасу кезеңдері:

ақшапаның: аяқ аулау
дамудан: балық аулау
қимдырау кезеңі:

5. Қорғандар аумағында табылған «Жытас ағалық» аяқ стили элементтері мен элементіс рәзілдерде қалдырылуы:

Тү: ұйран бүркіт; күм; өю-өкпе.

Естауға: пыран; шалырақ.

365

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына
арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі

Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12)
классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: h1s - 9 - 06
(бақылаушы толтырады)
(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): Қазақстан тарихы 9 сынып

Облыс/қала (область/город): Қарағанды

Аудан (район): Ақтоғай

Тегі (Фамилия): Қабдәлі

Аты (Имя): Аида

Оқыту тілі (Язык обучения): қазақ

Сақ-скиф тайпалары тарихтан өйлеп орай ала тәкдай маңызды бар. Қазақстан жері мекендеген бұл адамзат дамуы барысында өз үлесін қоса білді. Қазіргі тақда сақ-скиф дәлелде көз алдымазғатасқа басалған тақбалар, күн көріске ауытқи тауып, бірлесіп өнталақтастақта өллір суреті тайпа елестейді. Дегенмен, оқотона келгенде тайпалар тар үшій күн көріс оқайға соқпада. Ерте даму кезеңінде қару құралдық тастақ қашап, керектерің тасар отортқи баламан. Соның арқасында адамзат дамып жетіле бастада.

Сақ-скиф туралы деректер өте көп кездеседі. Кейбір археологтардың ойлары келіспей жатада. Бірақ ол нақта фактілер жоқ дәлелді білдірмейді. Сол кездегі жазылған жазбалар арқылы, яғни тасқа немесе үкірлер ішінде жазылған жазбалар арқылы тарихи деректерді мәліметтерге толтыратысті. Зерттеулер барысында сақ тайпаларынан қалған қорғандар табылада. Бұл жақалық археологтар үшійде тарих үшійде жақса жақалықтардың бірі болда. Жинақталған тарихи деректерді жинақтап, балтан оқиталар реттелді.

Эр тайпаның өзіндік стилдері болды. Сақ тайпасы ақ стиліне келеді. Ақ стилі даму және қалыптасу кезеңдерінен турада. Олар архаикалық, дамыған, құлдырау кезеңдері. Ақ стилі өзінше бірге мәнге ие. (Бұл мәліметтерді)

Сақ тайпасы туралы мәліметтер грек талондарының жазбаларында кездеседі. Сонымен қатар сақ тайпалары дәуірінен алтын адамдар табылада. Қазіргі тақда бірнеше алтын адам табылада. Және алтын адамдар сол кездегі мәдениетке сай жерленген. Шақна атты жылқылы, қару жараты және де орта дүниеде керек балада деген сеніммен

8 керек жаратып жерлейтін болмап. Қазақстанның мемлекеттік мәміздеріндегі ақ стилін байсақ балада, байқасақ балада. Бұл да та қаранда, елтақбадада өкі паракта мәсәл қолуға балада. Сөз тайпасы Қазақстан мемлекетіне де, әлемдегі тарихқа өз үлесін қоса біледі. Қол өнердегі даму, ақ аулау, мәдениеттердің дамуы барысында да айрықша орын алады

415

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына
арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі

Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12)
классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: his - 9 - 07

(бақылаушы толтырады)

(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): Қазақстан тарихы 9-сынып

Облыс/қала (область/город): Қарағанды

Аудан (район): Ақтоғай

Тегі (Фамилия): Сапарұлы

Аты (Имя): Ислам

Оқыту тілі (Язык обучения): Қазақ тілі

Сағ-скиф аитыны: Сағ қолөнеріндегі

ау стилі.

Сағ тайпалары біздің қазақ еліміздің ежелгі ата-бабалары. Біз оны ХХ ғасырдың басында болған зерттеу нәтижелерінің пайдасынан ділеміз. Сол жылдары еліміздің көне аймақтарында археологиялық зерттеу жұмыстары жүргізілді.

9) Археологиялық жұмыстарға белсене атсалысқан өріс және қазақ археологтары бар. Оның ішінде қазаққа еңбегі сіңген Әлкей Марғұлан да бар. Және сағтар жайып біз тек археологиялық жұмыстардан ғана емес тарихи жазбалардан ділеміз. Олардың ұстанған өмір салты, биікшілері Моңғол сипатын ханшайым, патшалардың мәдениеті салт-дәстүрін сол тарихи жазбалар арқылы ділеміз. Сағ тайпаларының басқы бөлігі біздің жерімізде болған. Ұрғандарында іргесін сол жерлерде белгілеген. Сағтардың ұзақ жылдық тарихи өздерінің белгілеген мұқият Ұрғандарының пайдасынан. Жазушылары ұрғандық көзге атып мерген болған сағ

9) Жаңа айдан жазудың аяқын тіркеген. Және сағтардың мәдениеті, ұстанған салт дәстүрлері тура түркі халқымен және көрші біздің мәдениет, салт-дәстүрімізге беліне-белі ұқсас десекте боламыз. Сағтар байырдан қасқыр мінезді тайпа. Өздеріне мейірі

танымалдан есідір қанды тірі ұойшаған. Қой
аузына шөп алмаған сізге ұрсағанмен мінезі
мүдден бөлсе. Осы Сау тайпаларының бақтап
берген сара қолы барша өлемге жайыған.
Ау стилинің дамуында Саулармен тығыз байланысты.
Өздерінің байрағын бөлген үеміндегі кезен киімі
8 бөлген ақдармен байланысты. Және ау аулаудың
жасаға кезеңде Саулардан бастапқы жасалған
макса, ХХ ғасырда ұңдырай бастаған болатын.
Ау терісін жасауға пайдалану үзгісін осы
Саулар барша өлемге жайды. Саулардың бай
болғанын, алтын мен көркейгенінде білеміз.
Сол байлығымен және ау стилин ұштастыра
отырып, оларда жаңа киім үзгісі пайда болғанын
тарихи деректер арқылы білеміз. Және ол
Алтын адам. Ол алтын адамдар Саулардың
9 адырының, дәрежесі биік таңада, бақырларының
киімі. Сол алтын киімімен таңадалары елімізде
жсеріп, жасаға манған. Ол алтын адамдар
біздің жсерімізде кезінен табылған. Олардың
бірі есік обасынан шыққан. Алтын мен көркей-
ген киімі ғана емес өздерінің байрағын және
үлші күнестері, ұстаған қару жарақаттары
қоса көмізген. Біз ол алтын адамды құрметтеп,
үздіктейміз. Ол біздің еліміздің жемі кереметіне
жасадағы еліміздің адырының көрмелерінің бірінде

Оси айтты адамды сауған ұйған. Оның дұнай
ұатты ұршақтымен, қадірлеуінің себеді: Біз
тікелей Саутардың ұрпағы. Солар секілді
мінезді таңыңыз. Біздің сәлт-дәстүріміз сол
Саутардан сауған, бізге жеткен. Сондықтан
Саутар біз үшін қатты бапп, көледі. Оларды
дәріптеуімізді оң сөзімен ұрдапты, мемлекеттік
рәміздерге дейінеуіміз. Олар өздерінің дәстүр-
лерінде оң сөзімен берік ұстаған. Сол себепті
бізде рәмізімізге оң сөзімен белгілеген біз.
Әрдайым Саутарды жаңа ұрпаққа дәріптеп,
өсіріп, көле жеткізіңіз. Елімізде сау-сәкіп айтты
олардың дәстүрі маңызды рөл атқарады. Саутардың
шыңы мен тарихы осыған дейін елімізде
дұнай қадірленсе әрмен қарай да солдай қадірленеді.

450

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына
арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі

Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12)
классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: h's - 9 - 08
(бақылаушы толтырады)
(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): Қазақстан тарихы 9-сынып

Облыс/қала (область/город): Қарағанды

Аудан (район): Ақтоғай

Тегі (Фамилия): Сәтжанұлы

Аты (Имя): Диана

Оқыту тілі (Язык обучения): Қазақ тілі

1
7 Сақ-сқыр тайпалары бұрынғы заманға болтақ. Сақ-сқыр тайпалары әрқайсы-
ларының тасқа қышақ жазу, тасқа қышақ суреттер салтақ. Және
7 түйі ақдар болтақ. Сақ-сқыр тайпалары ерекше болтақ. Қазіргі
кезде сол тасқа қышақ жазуғақ жазуғақ және ақдардың бей-
несіне тасқа қышақ жазтақ. Сақ тайпасының кезінде Сақ-сқыр тай-
паларының кінә стилине өзгеше болтақ. Сақ тайпаларымен қорғандары-
ның өздерінің аумағы болтақ. Аумақтары өздеріне пәһилі және
2 кені болтақ. Ақ стилинің даму және қалыптасу кезінде олар ақ
стилине дамытақ. Ақ стилинде дамытақ. Ақ стилине қалыптаспа.
7 Олар тасқа ақдардың суреті қышақ жазуға. Қазіргі кезде
сол тасқа қышақ жазтақ жазуғақ және суреттер түйі-
та қалтақ. Сақ тайпалары көне қала иероглиф бірігіп тұртақ.
Сақтардың мәдениеті мен салт-дәстүрлерінде ерекше. Бұл
6 сақ тайпаларында дамытақ кезінде құлдырап тақ кезінде болтақ.
Біздің мемлекеттік рәміздерімізде елтаңбада аттың бейнесі
бейнеленген. Жәк түйімізде бұрынғы бейнесі бейнеленген. Сақ тай-
паларында қолөнермен айналысқақ. Олар қолөнермен және түйі
өз қолдарынан жасағақ. Қазіргі заман аумағында Ақтин ақдар
7 тасалтақ. Сақ тайпасының құлдырау кезінде өте көптеген
құлдықтар болға. Тасқа қышақ жазтақ жазуғақ көне қала иероглиф
бар. Сақ тайпаларының салт-дәстүрлері ерекше жазға болтақ.

285

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына
арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі

Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12)
классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: his - 9 - 09
(бақылаушы толтырады)
(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): Құрастыру тәсілдері және

Облыс/қала (область/город): Қарағанды

Аудан (район): Ақмола

Тегі (Фамилия): Төлеуайқы

Аты (Имя): Ерғазы

Оқыту тілі (Язык обучения): Қазақша

Сөз - күш атымы: Сөз қалакерзегі ақ сүйелі

Сөз тайпасы қазіргі түрлі тілдес мемлекеттердің
 шықу тегтері: Сөзтардан Чүйін, Қажық, Қатмаш, т.б тайпасы
 шыққан. Сөз тар қазіргі Қазақстан аумағында және Қарқар, Қатмаш
 жерлерінде мекен етеді. Сөзтардан Рңш тұқымдардан Қарқар, Қатмаш
 Қатмаш иелеріне Чүйін Қатмаш Қарқардан шыққан. Мекен, естугілі
 Сөзіншіне Сөзтардан, Қатмаштарда патшаларда орнай от сөз-
 на дотан. Ол басқа жұртта тайпаларға орнаған. Мәселен
 Сөз тайпасынан шыққан Мәсімет тайпасының Чой Қатмашінен
 Қашық қанша болса. Ол ағашы есің қажық, Ол басқа
 рұқар сақинасынан Мәсіметтің, екеңі, білем. Сөзтар
 қазіргідей қара елі сөзінді. Оларда қандай сөз - өс-
 түрлер ұстайды. Рңш жаңа - қаламызда от қалыптан,
 7 күресіп, жаңа жұтты сөзге тосі қарап және оқиды
 Қарқардан Сөзтайпасы деген сөзінді көп ұлттың рұқ-
 қар, таралып отыр. Сөзтар ақ сүйелі күшкер-
 ган бірақ олар ең ағашы немсі қазықшылардан біріне
 атта, қара сүйелінен. Оған орнаған ат әбзелдерін қарап
 7 күшті боптаған. Сөзтар түрлі қарқардан мен Қарқар,
 түрлі, қарқар сөзінді жаңа қарқардан ұстаған. Және Ол
 Сөзтар Алтын ағашында және тақалы. Олар атымы
 жа сөзі әрі атымы еріметін орнаған кемтеріне бар.
 Алтын ағашы елінің түрлі түрлі түрлерінде кездеседі
 әрі сүреп. Ең ағашы Алтын ағашы Рңш өзекінің сөзіншіне
 8 мабалақ әрі ол қазір жаңа қарқардан түр. Алтын ағашы
 біздің сүйеліміздің бірі. Ол қала басқарушыға қанша
 ма парашың Алтын ағашы бар. Және Ол қарқар атымы
 да Сөзтар атымы деген ұстаған бар

6

Оқу мектебі мен аймағы. Мәселен қаз, қызыл ағаш-
дәрі шешу тарихымен байланысты және біз
қаз және сол болған болу қызыл. Әрбір екі үш
мәтінмен сәйкес қосынды қосса, болып. Кейін оқу
ақша-бағдарламалық қосынды қызыл ағаш. Қаз ағашы
қазан елінің шешу тарихымен байланысты болып келеді.

368

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына
арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі
Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12)
классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: his - 9 - 10
(бақылаушы толтырады)
(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): Қазақстан тарихы 9

Облыс/қала (область/город): Қарағанды

Аудан (район): Ақтоғай

Тегі (Фамилия): Синақұлы

Аты (Имя): Әлімет

Оқыту тілі (Язык обучения): қазақ

Салттардың мәдениеті мен салт-дәстүрі туралы мәліметтер.

Салт мәдениеті - ерте тәуір дәуірінен Қазақстан мен оған маңсарлап
алғашқы мәдениеттің тайпалар қалғандай әрекеттенген ескерткіштер тұл
ақ. Бұл тайпалардың тарихи бізге сал атады кейінде және қорға тұл
қреп тұлба дерлікпені тұлқан. Тарихи дерліктер Қазақстандағы сал
мәдениеті тұлқанда (б.з.б. 7-5 ғ.лар) қалғандай тұлқандай дерліктер берді.

1930 жылдардың соңында басталған құрметті тұлқандай К шұғылдан 1980
жылдан кейін өзге кеңестер ескерткіштері, тұлқандай, тұлқандай, Орталық,
Салттардың, қалғандай Қазақстанда сал мәдениеті ескерткіштері алғашқы, көптеген
қалғандай, дерліктер ескерткіштері т.б. тұлқандай қалғандай, дерліктер, тұлқандай-

және ескерткіштер обалары мен көптеген қалғандай, Салттардың мәдениеті өзін
сүзген 4 қалғандай қалғандай, орталық және Салттардың Қазақстан
дағы тұлқандай мәдениетінің обалары, қалғандай Қазақстандағы
Бүлкі, қалғандай қалғандай, т.б. көптеген қалғандай және Салттар
дағы тұлқандай ескерткіштері тұлқандай тұлқандай, Құл Байтақ,
ақталғандай тұлқандай қалғандай, 7 ескерткіш мәдениетінің дерліктер

дін ескерткіштері тұлқандай қалғандай қалғандай дерліктер
қалғандай, қалғандай мәдениетінің тұлқандай ескерткіштері
мен өзге тұлқандай да ақталғандай басталды. Қалғандай және
салттардың тұлқандай қалғандай, көптеген тайпалар бұл
қалғандай ескерткіштері тұлқандай қалғандай қалғандай бай

Бұлқандай қалғандай ескерткіштері, және қалғандай мәдениетінің
дерліктер ескерткіштері тұлқандай қалғандай, Салттардың бай
дерліктер ескерткіштері тұлқандай қалғандай, қалғандай салттардың
қалғандай қалғандай қалғандай да ақталғандай